

BILDANDE AV NATURRESERVATET GÅBDDIE I ARVIDSJAURS KOMMUN

BESLUT

Med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (1998:808), MB, beslutar Länsstyrelsen att det område som utmärkts på bifogad karta, bilaga 1, ska utgöra naturreservatet Gåbbdie.

Med stöd av 3 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. (1998:1252) fastställer länsstyrelsen bifogad skötselplan (bilaga 4) med mål, riktlinjer och åtgärder för reservatets skötsel och förvaltning. I enlighet med 2 § ovannämnda förordning ska länsstyrelsen vara förvaltare av naturreservatet.

För att tillgodose syftet med reservatet beslutar länsstyrelsen med stöd av 7 kap 5, 6 och 30 §§ MB samt 22 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m. m. att nedan angivna föreskrifter ska gälla i reservatet.

SYFTE

Syftet med reservatet är att bevara områdets värdefulla naturmiljö och opåverkade karaktär. Reservatet ska bevara den biologiska mångfalden i området och ge förutsättningar för skogar, våtmarker och andra ingående ekosystem att utvecklas naturligt.

Inom ramen för dessa mål ska reservatet även ge möjlighet till naturupplevelser, friluftsliv och vetenskaplig forskning i orörd natur.

Syftet ska nås genom att:

- Inget skogsbruk bedrivs i området.
- Exploateringar och annan verksamhet som kan skada naturmiljön i området förhindras.
- Området lämnas till fri utveckling med möjlighet till avveckling av främmande trädslag samt naturvårdsbränning och/eller stängsling efter särskild utredning
- Trädfällning och påverkan på markskiktet undviks vid alla typer av åtgärder, med undantag för avveckling av främmande trädslag.

UPPGIFTER OM NATURRESERVATET

Naturresevatets namn:	Gåbddie
Kommun:	Arvidsjaur
Lägesbeskrivning:	18 km SÖ om Moskosel
Area:	59 ha
Fastigheter och ägare:	Viståsen 1:1 (del av), Sveaskog Ljusträsk 2:1 (del av), Sveaskog Lomträskvattnet 1:1(del av), Sveaskog
Natura 2000:	Del av Piteälven (SE0820434)
Sameby:	Östra Kikkejaure

RESERVATSFÖRESKRIFTER

A. Föreskrifter enligt 7 kap 5 § MB om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden inom reservatet.

Utöver vad som annars gäller enligt lag är det förbjudet att:

1. Bedriva skogsbruk.
2. Fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar eller tillvarata vindfällan.
3. På annat sätt än vad som anges under punkterna 1 och 2 skada eller förändra mark eller vegetation på land eller i vatten, t ex genom att borra, anordna upplag, gräva, schakta eller dumpa.
4. Uppföra byggnad eller annan fast anläggning.
5. Anlägga väg eller led.

6. Anlägga ledningar i luft, mark eller vatten.
7. Bedriva vattenverksamhet, t ex genom vattenreglering, muddring eller avledande av vatten.
8. Inplantera växt- eller djurart.
9. Släppa ut eller sprida avloppsvatten, gifter, vådliga ämnen, bekämpningsmedel, kalk eller växtnäringsämnen på land eller i vatten.
10. Framföra motordrivna fordon.
11. Sätta upp tavla, plakat, skylt, göra inskrift eller andra markeringar i naturen.

Vidare är det utan länsstyrelsens tillstånd förbjudet att:

12. Utöka eller förändra befintlig byggnad eller anläggning.
13. Uppföra älgstom.

Undantag från reservatsföreskrifterna i punkt A:

1. Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för förvaltaren att utföra de åtgärder som krävs för reservatets vård och skötsel.
2. Ovanstående föreskrifter ska inte heller utgöra hinder för underhåll av befintliga byggnader, vägar eller andra anläggningar. Innan större underhållsåtgärder ska samråd ske med länsstyrelsen. Exempel på sådana åtgärder är byte av vägtrummor, dikesrensning samt breddning/trädsäkring av kraftledningar.
3. Utan hinder av ovanstående föreskrifter får renskötsel utövas i enlighet med rennäringslagen (1971:437). Före anordnandet av fasta anläggningar ska samråd ske med länsstyrelsen enligt 12 kap 6 § MB, enligt vad som framgår av förordningen (1998:904) om täkter och anmälan för samråd.
4. Vid uttransport av fälld älg eller björn får terrängskoter, t ex fyrhjuling, användas. Vid körning ska i första hand befintliga stigar och leder användas och särskild försiktighet ska iakttagas för att undvika skador på mark och vegetation.
5. Snöskoteråkning är tillåten i reservatet på väl snötäckt mark. Vid körning ska i första hand befintliga stigar och leder användas och särskild försiktighet ska iakttagas för att undvika skador på mark och vegetation.
6. I de fall totalförsvaret har intressen (anläggningar och/eller planerade grupperingsplatser) inom reservatet får tillsyn och skyddsarbetsuppgifter utföras utan hinder av föreskrifterna.

B. Föreskrifter enligt 7 kap 6 § MB om skyldighet att tåla visst intrång

Ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheterna förpliktas att tåla att följande anordningar utförs och att följande åtgärder vidtas som behövs för att tillgodose syftet med naturreservatet.

1. Utmärkning av reservatet
2. Uppsättning och underhåll av informationstavla
3. Naturvårdsbränning efter särskild utredning.
4. Utförande av restaureringsåtgärder av engångskaraktär, exempelvis stängsling av ungskog eller avveckling av främmande trädslag.

5. Genomförande av undersökningar av djur- och växtarter samt av mark- och vattenförhållanden, inklusive uppföljning av bevarandemål.
6. Tillgängliggörande av reservatet för besökare, t ex genom anläggande och underhåll av parkeringsplats, stigar, eldstäder och vindskydd.

C. Ordningsföreskrifter enligt 7 kap 30 § MB

Utöver vad som annars gäller är det för allmänheten förbjudet att:

1. Bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar.
2. Skada vegetationen i övrigt, t ex genom att gräva upp växter såsom ris, örter, mossor eller lavar eller ta bort vedlevande svampar.
3. Fånga, skada eller döda ryggradsdjur. Insamla ägg eller störa djurlivet genom att exempelvis klättra i boträd eller medvetet uppehålla sig i närheten av fågelbo, lya eller gryt.
4. Insamla ryggradslösa djur.
5. Förstöra eller skada berg, jord eller sten på land eller i vatten genom att t ex borra, hacka, spränga, rista, gräva eller måla.
6. Skräpa ner.
7. Göra upp en eld som är större än ca 0,5 meter i diameter. Vid eldning är det endast tillåtet att ta löst liggande kvistar och grenar.
8. Framföra motordrivna fordon.

Undantag från reservatsföreskrifterna i punkt C:

1. Snöskoteråkning är tillåten i reservatet på väl snötäckt mark. Vid körning ska i första hand befintliga stigar och leder användas och särskild försiktighet ska iakttas för att undvika skador på mark och vegetation.
2. I reservatet är det utan hinder av föreskrifterna tillåtet att jaga och fiska i enlighet med gällande lagstiftning.
3. Bär- och matsvampplockning är tillåtet i området.

SKÅLEN FÖR LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Beskrivning av området

Area: 59 ha

Naturtyper: Skogsmark ca 57,5 ha, varav produktiv skog ca 56 ha
Vatten ca 1,5 ha

Gåbddie är beläget i den östra delen av Arvidsjaur kommun cirka 4 kilometer norr om byn Rättse. Reservatet består av berget Gåbddie som når 550 meter över havet och dess tämligen branta sydsluttning. Längst ner i sluttningen angränsar området mot den välbesökta fiskesjön Tjuvvielgejávrrie. Berget domineras av sura vulkaniska bergarter i den norra delen och av granit i den södra som täcks av morän.

Sluttningen kläs av en lövrik och helt orörd barrblandskog. Urskogen är i sen succession och uppkommen efter skogsbrand för ca 230-250 år sedan. Brandhistoriken syns inte minst på det stora inslaget av grov gammal asp och sälg i skogen. Vid kallkällor och fuktdrag samt på toppen av berget finns ännu äldre grandominerade skogar som har undgått den senaste branden.

Att området inte har påverkats av skogsbruk märks i trädskiktets struktur som vanligen är mycket stamtät och med en stor spridning i stammarnas grovlek. Tallarna är grova och resliga vilket indikerar att marken har hög produktivitet. Skogen är flerskiktad och fältskiktet är av frisk ristyp och lågörtstyp.

Områdets rika trädslagsblandning avspeglas också i den döda veden, framför allt bland lågor men även bland döende stående träd. Noterbart är bland annat den goda förekomsten av grova asplågor. Den döda veden förekommer även i mycket skilda nedbrytningsstadier. Områdets rika variation av olika sorters död ved ger livsutrymme åt en mängd sällsynta vedlevande arter.

Länsstyrelsens bedömning

Reservatet består av en mindre gammelskogsrest i ett hårt brukat landskap. Skogen är frodig och har en rik trädslagsblandning vilket gynnar sällsynta och krävande arter. Skogsavverkningar och annan exploatering skulle innebära att områdets naturvärden förstörs. Med anledning av detta har frågan om bildande av ett naturreservat aktualiserats.

Beslutet följer gällande riktlinjer för prioritering av naturreservatsskydd och Sveriges internationella åtaganden om skydd av den biologiska mångfalden, samt Sveriges miljö kvalitetsmål. Beslutet ger därmed ett värdefullt bidrag till uppfyllandet av miljö kvalitetsmålet *Levande skogar*.

Länsstyrelsen bedömer att ett naturreservat i det aktuella området är förenligt med kommunens översiktsplan.

Vidare konstaterar länsstyrelsen att reservatet berör delar av ett område som i maj 2008 utsetts till riksintresse för vindbruk enligt 3 kap. miljöbalken av Statens Energimyndighet. En vindkraftsexploatering skulle genom bland annat avverkningar och vägdragningar medföra omfattande och irreversibla skador på områdets höga naturvärden, samtidigt som dess orördhet går förlorad. Arvidsjaurs kommun har i ett tillägg till sin översiktsplan gjort bedömningen att andra intressen, bland annat naturvård, väger tyngre än riksintresset vindbruk i det berörda området.

Enligt 3 kap 2§ MB ska stora mark- och vattenområden som är obetydligt påverkade av exploateringsföretag eller andra ingrepp i miljön så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan påverka områdena och dess karaktär. Vid en avvägning mellan de olika intressena gör länsstyrelsen den samlade bedömningen att ett naturreservat i det aktuella området är förenligt med hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kap MB.

Vid en vägning mellan enskilda och allmänna intressen i enlighet med 7 kap 25 § MB, bedömer länsstyrelsen att den inskränkning i den enskildes rätt att använda mark och

vatten som beslutet innebär, inte går längre än vad som krävs för att syftet med naturreservatet ska tillgodoses.

I enlighet med vad som sägs i 4 och 5 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning, bedömer Länsstyrelsen att den föreslagna ordningsföreskriften enligt 7 kap 30 § MB innebär så begränsade konsekvenser, såväl kostnadsmässiga som i övrigt att det saknas skäl för en konsekvensutredning av regelgivningen.

ÄRENDETS BEREDNING

De höga naturvärdena inom naturreservatet Gåbddie uppmärksammades i samband med en inventering av skyddsvärda statliga skogar som länsstyrelsen och Naturvårdsverket genomförde under åren 2003-2005. Inventeringen gjordes på uppdrag av regeringen och redovisades i Naturvårdsverkets rapporter 5339, 5344, 5345 och 5473. För Norrbottens län redovisades totalt 432 områden som skyddsvärda.

Under 2005 slöts en överenskommelse mellan Naturvårdsverket, Sveaskog och länsstyrelserna i Norrbotten respektive Västerbotten, om hur de skyddsvärda områdena från inventeringen skulle bevaras långsiktigt. Överenskommelsen redovisades i en rapport (Naturvårdsverket, rapport 5498) där 168 områden i Norrbottens län pekades ut som blivande naturreservat. Naturreservatet Gåbddie är ett av dessa områden.

Naturvårdsverket och Sveaskog AB träffade den 13 juni 2008 en överenskommelse om formellt skydd av 431 särskilt värdefulla naturskogsområden i hela landet. Denna innebär att områdena, på i överenskommelsen angivna villkor, kan avsättas som naturreservat utan krav på ekonomisk ersättning till Sveaskog. För länets del omfattas de områden som redovisats som naturreservat i Naturvårdsverkets rapport 5498.

Beslutet har föregåtts av samråd med Arvidsjaurs kommun som säger nej till bildandet med hänvisning till att prospektering och undersökning av framtida gruvdrift pågår.

Boliden Mineral AB innehar undersökningstillstånd enligt minerallagen som berör reservatet och bolaget har därför förelagts att yttra sig om förslaget till beslut. De anger i sitt yttrande att tidigare undersökningar visar att området är mycket intressant och att ytterligare prospektering planeras. Eftersom prospekteringsarbeten ofta tar många år är det Boliden Mineral AB's förhoppning att beslut om bildande kan senareläggas på obestämd tid.

Länsstyrelsen konstaterar att det finns goda skäl för att Boliden Mineral AB ska tillåtas fortsätta sina undersökningar av berggrunden i området. Samtidigt vill Länsstyrelsen betona att det är av stor vikt att dessa undersökningar genomförs på ett sätt som innebär minsta möjliga skada på områdets värdefulla och känsliga naturmiljö. Villkoren för undersökningarna skulle på ett tydligt och ändamålsenligt sätt kunna styras via Länsstyrelsens dispenshantering. Myndighetens samlade bedömning är därför att reservatsbildningen i området kan genomföras som planerat. Länsstyrelsen kommer att

Länsstyrelsen
Norrbotten

BESLUT

7 (8)

Datum
2013-04-08

Diarienummer
511-7767-11

NVR ID
NR2014597

ställa sig positiv till en ansökan om dispens från Boliden Mineral AB för att utföra prospekteringsarbetena i området.

Förslaget har också remitterats till Försvarsmakten, SGU och Skogsstyrelsen. Av dessa har yttranden inkommit från SGU som inte har något att erinra mot förslaget. SGU anger i sitt yttrande att innehavarna av undersökningstillstånd för prospektering i området bör höras innan beslut tas. Länsstyrelsen har skickat en remiss till innehavarna av undersökningstillståndet. SGU anser även att det av föreskrifterna för naturreservatet ska framgå att prospektering är tillåten. Länsstyrelsen finner dock inte skäl att ändra de föreslagna reservatsföreskrifterna med anledning av synpunkterna som SGU framfört. SGU har i sitt yttrande även gett kompletterande information om områdets geologiska värden som har inarbetats i områdesbeskrivningen.

Markägaren Sveaskog har getts tillfälle att yttra sig över förslaget men har inte inkommit med svar.

Östra Kikkejaures sameby har förelagts att yttra sig över förslaget. Inget svar har inkommit.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta beslut kan överklagas hos Regeringen (Miljödepartementet) enligt bilaga 3.

BESLUTETS IKRAFTTRÄDANDE

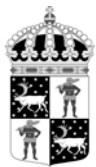
Beslutet gäller från den dag det vunnit laga kraft, utom vad gäller föreskrifter med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken, vilka gäller omedelbart.

DE SOM DELTAGIT I LÄNSSTYRELSENS BESLUT

I detta ärende har beslut tagits av landshövding Sven-Erik Österberg, efter föredragning av naturvårdshandläggare Mary Agrér. I den slutliga handläggningen av ärendet deltog även enhetschefen för naturvårdsenheten Ulf Bergelin samt jurist Maria Leijon.

Sven-Erik Österberg

Mary Agrér

Länsstyrelsen
Norrbotten

BESLUT

8 (8)

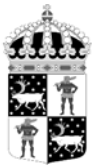
Datum
2013-04-08

Diarienummer
511-7767-11

NVR ID
NR2014597

Bilagor:

1. Karta över reservatet
2. Översiktskarta
3. Hur man överklagar
4. Skötselplan

Länsstyrelsen
Norrbotten

511-7767-11

NR2014597

Bilaga 1

Naturreservatet Gåbddie

Area 59 ha

Skala 1:10 000

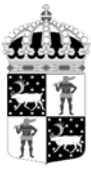
© Lantmäteriet

Gräns för naturreservatet

0 250 500 Meter

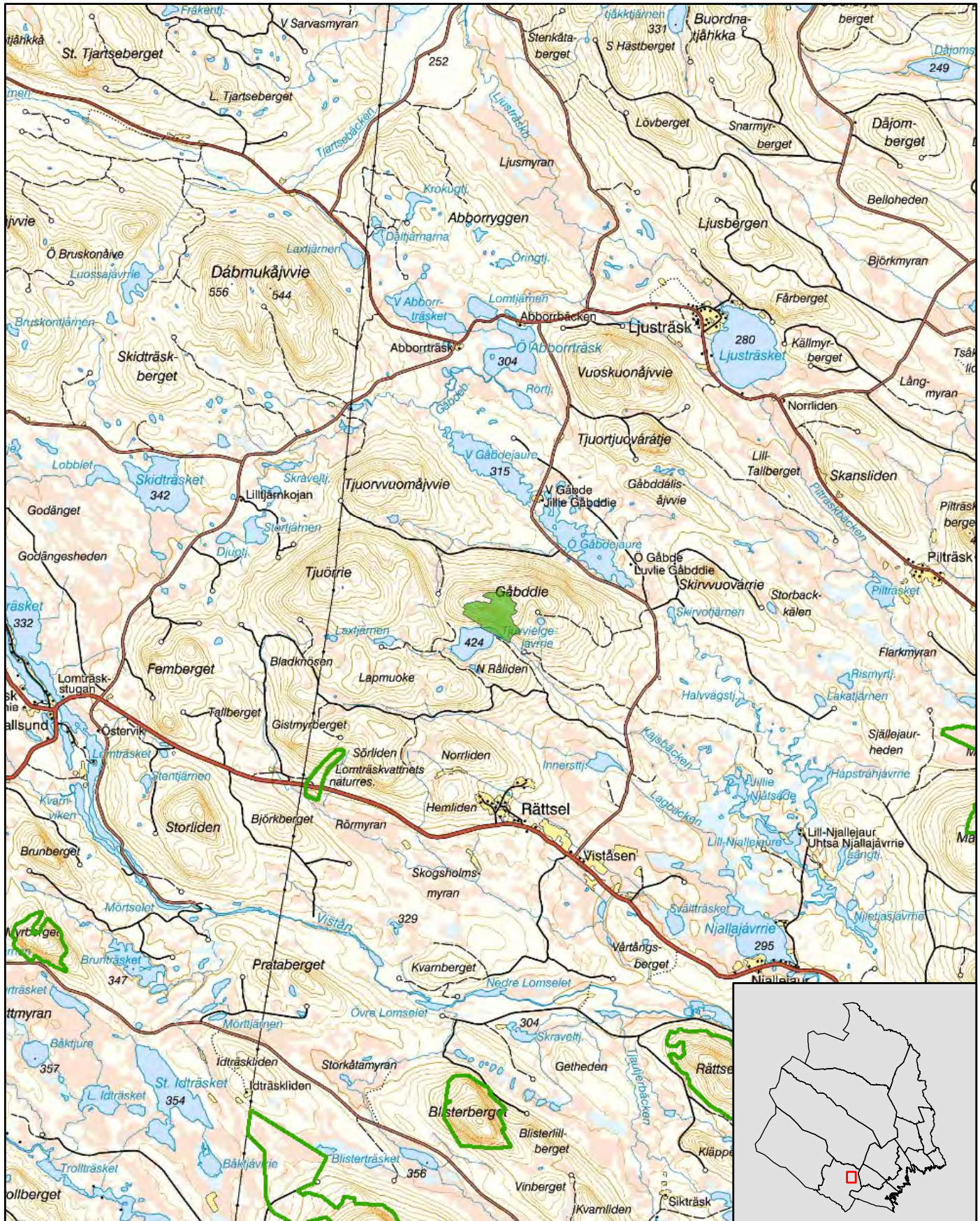

Naturreservatet Gåbddie

Arvidsjaurs kommun

Skala 1:100 000

Länsstyrelsen
Norrbotten

© Lantmäteriet

- Gräns för naturreservatet
- Andra naturreservat

0 1 2 3 4 5 Kilometer

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Om Ni vill överklaga länsstyrelsens beslut ska Ni skriva till

Regeringen, Miljödepartementet. Ni ska skicka eller lämna in Ert överklagande till

Länsstyrelsen i Norrbottens län, 971 86 LULEÅ

För att Ert överklagande ska kunna prövas måste överklagandet ha kommit in till länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag Ni fick del av beslutet. Länsstyrelsen skickar därefter överklagandet till Regeringen, Miljödepartementet.

Ni ska i Ert överklagande ange

- * vilket beslut Ni överklagar (ärendets diarienummer och beslutsdag),
- * hur Ni vill att beslutet ska ändras och varför,
- * Ert namn, postadress och telefonnummer.

Ni ska underteckna Ert överklagande. Om Ni anlitar ombud kan istället ombudet underteckna överklagandet. I så fall ska fullmakt bifogas.

Om Ni behöver ytterligare upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till länsstyrelsen, telefon 0920 – 960 00.

SKÖTSELPLAN FÖR NATURRESERVATET GÅBDDIE I ARVIDSJAUR KOMMUN

ALLMÄNT OM PLANEN

Naturreservatets syfte ska vara styrande för reservatets långsiktiga vård och förvaltning.

Områdets avgränsning redovisas i bilaga A.

Beskrivning och uppgifter om naturreservatet finns i beslutet 511-7767-11.

Denna skötselplan ska ses över inom en tioårsperiod och vid behov revideras.

SYFTET MED NATURRESERVATET

Syftet med reservatet är att bevara områdets höga naturskogsvärden och opåverkade karaktär. Reservatet ska bevara den biologiska mångfalden samt den värdefulla naturmiljön i området och ge förutsättningar för de ingående ekosystemen att utvecklas naturligt.

Inom ramen för dessa mål ska reservatet även ge möjlighet till naturupplevelser, friluftsliv och vetenskaplig forskning i orörd natur.

Syftet ska nås genom att:

- Inget skogsbruk bedrivs i området.
- Exploateringar och annan verksamhet som kan skada naturmiljön i området förhindras.
- Området lämnas till fri utveckling med möjlighet till avveckling av främmande trädslag samt naturvårdsbränning och/eller stängsling efter särskild utredning.
- Trädfällning och påverkan på markskiktet undviks vid alla typer av åtgärder, med undantag för avveckling av främmande trädslag.

BEVARANDEMÅL

Skog

i) Värdekärna

Skogsbestånden ska genom intern dynamik och andra naturliga processer fortsätta att utvecklas fritt.

Avveckling av främmande trädslag

Målsättningen inom alla skyddade områden är att främmande trädslag (till exempel *Pinus contorta*) inte ska finnas. Avveckling av främmande trädslag är därför en prioriterad åtgärd inom reservatet.

Det finns contortaplanteringar i direkt anslutning till norra delen av reservatet. Det är viktigt att främmande trädslag som *Pinus contorta* inte etableras i reservatet och därmed behövs en kontinuerlig uppföljning av att så inte sker.

Sjöar och vattendrag

Den naturliga hydrologin och vegetationen skall bevaras och endast förändras genom naturliga processer.

Brand

På grund av områdets begränsade storlek och omistliga naturvärden ska bränder som uppstår i reservatet släckas. Vid släckningsarbete ska så skonsamma metoder som möjligt användas och befintliga begränsningslinjer så som vägar, vattendrag och rågångar nyttjas i första hand. Fysiska ingrepp så som fällning av träd eller anläggande av mineralgator bör undvikas.

GRÄNSER

Naturreservatets gränser ska markeras enligt Naturvårdsverkets anvisningar och snarast efter att naturreservatet har beslutats.

Kontroll av gränsmarkeringar och rågångar ska göras minst vart tionde år

FRILUFTSLIV OCH INFORMATION

Informationstavla med föreskrifter sätts upp på lämplig plats vid reservatet. Förslagsvis på plats som markerats på kartan i bilaga A.

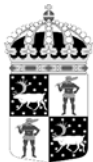
Aktuell information om naturreservatet ska finnas på länsstyrelsens hemsida.

SAMMANFATTNING AV LÖPANDE ÅTGÄRDER

Skötselåtgärd	När
Information på länsstyrelsens hemsida	Snarast
Utmärkning av reservatsgränsen	Snarast efter att reservatet har beslutats
Informationsskylt vid reservatet	Snarast efter att reservatet har beslutats
Kontroll av att contorta inte etablerat sig i reservatet	Vart 10:e år
Översyn och eventuellt revidering av skötselplan	Senast 2023
Uppföljning av gränsmarkering	Minst vart 10:e år
Underhåll av gränsmarkering	Vid behov

Bilagor:

- A. Karta
- B. Artlista

Länsstyrelsen
Norrbotten

511-7767-11

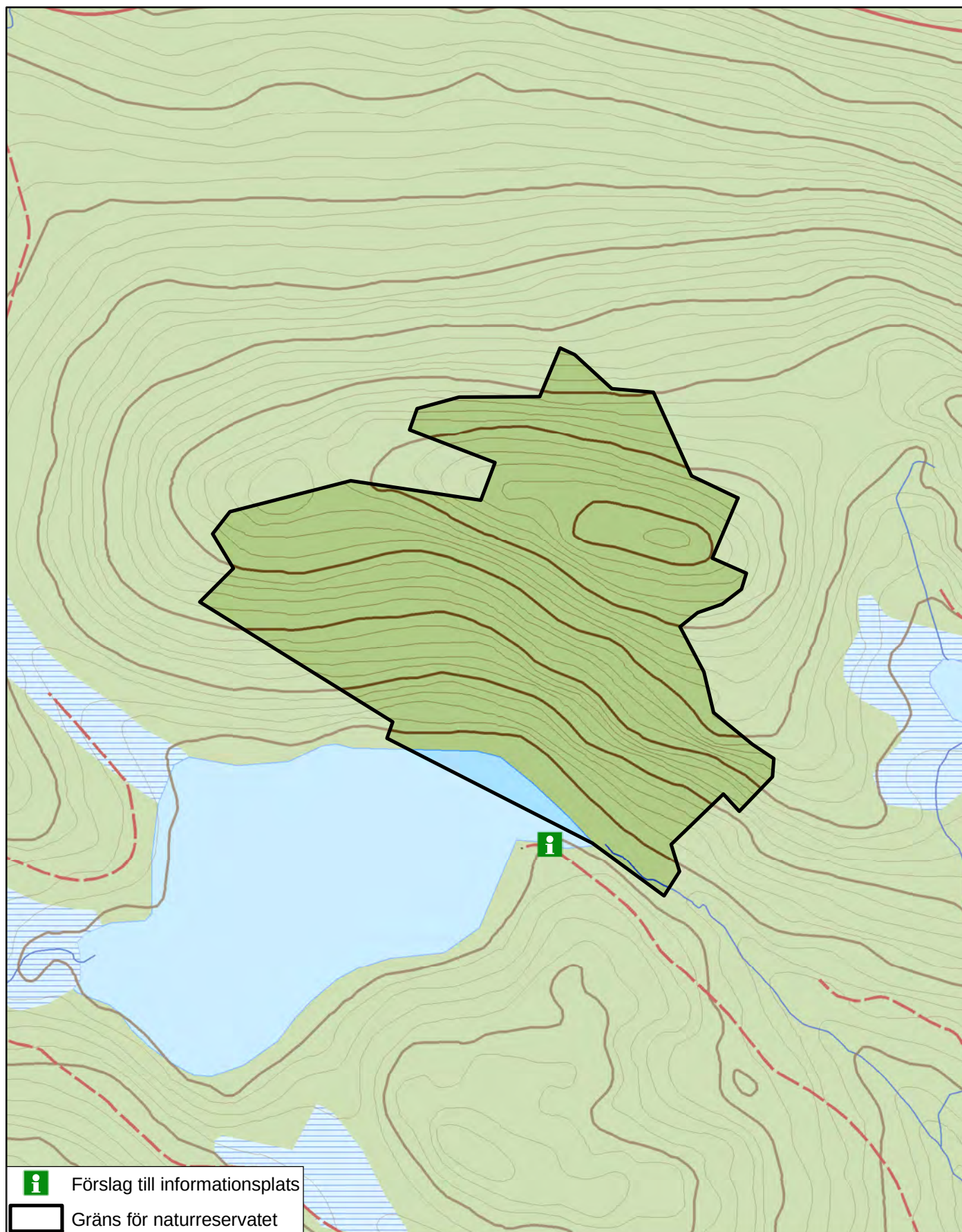
NR2014597

Bilaga A

Naturreservatet Gåbddie

Avgränsning och information

Skala 1:10 000

© Lantmäteriet

0 250 500 Meter

Artlista naturreservatet Gåddie

- signalarter och rödlistade arter

Svampar

	Svenskt namn	Latinskt namn	Hotkategori
1.	Doftskinn	<i>Cystostereum murrain</i>	NT
2.	Gammelgransskål	<i>Pseudographis pinicola</i>	NT
3.	Gränsticka	<i>Phellinus nigrolimitatus</i>	NT
4.	Lappticka	<i>Amylocystis lapponica</i>	VU
5.	Rosenticka	<i>Fomitopsis rosea</i>	NT
6.	Rynkskinn	<i>Phlebia centrifuga</i>	NT
7.	Tallticka	<i>Phellinus pini</i>	NT
8.	Ullticka	<i>Phellinus ferrogineofuscus</i>	NT
9.	Vit vedfingersvamp	<i>Lentaria epichnoa</i>	NT

Hotkategorier enligt Artdatabankens rödlista 2010. VU=Sårbar, NT=Missgynnad.

Lavar

	Svenskt namn	Latinskt namn	Hotkategori
10.	Brunpudrad nållav	<i>Chaenotheca gracillima</i>	NT
11.	Bårdlav	<i>Nephroma parile</i>	
12.	Knottrig blåslav	<i>Hypogymnia bitteri</i>	NT
13.	Luddlav	<i>Nephroma resupinatum</i>	
14.	Lunglav	<i>Lobaria pulmonaria</i>	NT
15.	Mörkhövdad spiklav	<i>Calicium adaequatum</i>	
16.	Skinnlav	<i>Leptogium saturninum</i>	

Hotkategorier enligt Artdatabankens rödlista 2010. NT=Missgynnad.

Datum
2013-04-08

Diarienummer
511-7767-11

NVR ID
NR2014597

Fåglar

	Svenskt namn	Latinskt namn	Hotkategori
17.	Tretåig hackspett	<i>Picoides tridactylus</i>	NT
18.	Spillkråka	<i>Dryocopus martius</i>	

Hotkategorier enligt Artdatabankens rödlista 2010.NT=Missgynnad.

Källor:

- Länsstyrelsens översiktliga inventering 2004
- Artdatabanken